

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Roclum sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli czikkok:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Három nap alatt.

Első nap:

„Báró Bánffy Dezső miniszterelnök szombaton pár napi tartózkodásra Bécsbe utazott.”

Második nap:

„Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ma látogatást tett Kriehammer lovagnál, Agliardi pápai nteciusnál, Plener osztrák pénzügyminiszternél, Windisch-grätz osztrák miniszterelnöknél, később a király fogadta hosszab magánkihallgatásán.”

Harmadik nap:

„Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ma gróf Kálnoky külügyminiszternél ebédelt s este visszautazott Budapestre.”

Igy szólnak a félhivatalos tudósítások a miniszterelnök legutóbbi bécsi útjáról.

E szerint tehát a három nap alatt a következő fontos politikai események folytak le Bécs városában:

1. Bánffy Dezső felutazott Bécsbe.
2. Bánffy Dezső látogatásokat tett.
3. Bánffy Dezső megebédelt és visszautazott.

No, ha ezen három nap alatt tényleg is valósággal csak ezek a dolgok történtek volna Bécsben, még nem is lenne okunk sokat és behatóbban foglalkozni a magyar miniszterelnök legutóbbi bécsi útjával.

Ámde nem idáig van a dolog.

Magyar miniszterek rendszerint azért szoktak Bécsbe menni, hogy osztrák kollégáikkal valamely fontosabb államügyet intézzenek el rendszerint a magyar érdek rovására.

Hát ez most is így történt.

A félhivatalos ujságok úgy a sorok közt beszélik el, hogy Bánffy Dezső báró legutóbbi bécsi tartózkodása alatt a delegációk elé terjesztendő közös költségvetés tervezetét vitták meg.

Hát ez aztán még is csak valami a melyért már érdemes Bécsbe felutazni és onnan visszautazni.

A ki tudja: mi az a közös költségvetés, az mindjárt tisztában lehet azzal is, hogy Bécsben az osztrák és magyar kollégák nem ok nélkül jöttek össze ugynevezett közös ülésre.

Megvitatni a delegációk elé terjesztendő közösügyi kiadások tervezetét, kétségkívül nehéz munka.

Igen ám, ha ilyenkor komolyan megvitatnák a költségvetési tervezetét, de hát ezt vajmi ritkán cselekszik.

Főképp a magyar miniszterekre ilyen esetekben alig várakozik más szerep, mint kellő figyelemmel végighallgatni a referátát és egyszerűen rámondani az — ament.

A ki figyelemmel kísérte a közös költségvetési javaslatok előzetes tárgyalásairól szóló tudósításokat, az különösen két dologról győződhetett meg: először is arról, hogy a magyar miniszterek mindent vakon elfogadnak, a mit a közös kormány elejből terjeszt: másodsor, hogy a közös kormány évről-évre több millió forint túlköveteléssel áll elő és a magyar miniszterek vagy nem akarják, vagy nem merik, vagy nem tudják a magyar érdeket a közös kormány telhetetlenségével szemben sem képviselni, sem megvédeni.

Évről-évre tapasztalunk kell, hogy mennél idősebb lesz az államjogi viszony, melyben Ausztriával vagyunk, annál súlyosabbakká válnak ama terhek, melyeket a közös kormány osztrák érdekből vállainkra rak.

Évről-évre tapasztalunk lehet, hogy a magyar kormány férfiaiinak tehetetlenségét mikép használják ki az osztrák kormány emberei a maguk és országuk érdekei javára.

Főképpen a hadügyi szükségletekben szoktak évről-évre nagyobb követelésekkel előállni és a helyett, hogy ez a fokozódó telhetetlenség ellenállásra ösztönözné a magyar kormányférfiakat, — a vége mindig az, hogy a delegációkkal vakon elfogadtatnak mindent, a mi a közös kormány kegy-konyhájáról kikerül.

Ezért nem szeretjük mi, ha a magyar miniszterek olyan sűrűn ebédnek osztrák kollégáiknál, mert az ilyen ebédeknek az árát rendszerint a magyar nemzet adja meg.

Most is már hirlik, hogy a közös hadügyi költségvetésben a szükséglet 2 millió forinttal haladja meg a megelőző évi előirányzatot.

De hát illik-e, hogy a magyar miniszterek ilyen borsos árért ebédlegessenek bécsi kollégáiknál?

Politikai hírek.

A közös költségvetést, a melyet az utóbbi napokban a monarchia mindkét kormányának megküldtek és a melyet előbb a két állam miniszteriumainak megvitatniok és felülvizsgálniok kell, mint Bécsből értesülünk, csak a husvéti ünnepek után fogják tárgyalás alá venni a közös miniszteri tanácskozásokban. Előbb a tanácskozások, a melyeken a kétállam pénzügyminiszterei és miniszterelnökei, valamint a közösügyi miniszterek fognak részt venni, Bécsben fognak megtartatni. Előbb azonban a miniszterek egymás közt előtanácskozásokat fognak tartani. Ezután a közös költségvetést a király elnöklete alatt megtartandó közös miniszteri értekezleten fogják végleg megállapítani. Erre a költségvetési elaborátumot kinyomatják és a delegációk elé terjesztik. — A delegációk egybe hívásának idejét még nem lehetett véglegesen megállapítani, azonban előreláthatólag június havának első felében a pünkösdi ünnepek után fognak Bécsben összeülni. Valljuk meg őszintén, hogy ily gyöngén, mint a jelen alkalommal még sohasem voltak Magyarországi érdekei képviselve semiféle közös miniszteri értekezleten.

A pápai nunczius a primárnál. A bécsi pápai nunczius, Agliardi bíboros április 20—22-ike közt érkezik Esztergomba Vaszary Kólos bíboros hercegprímás látogatására. A primás husvét után érkezik székvárosába. Értesítés szerint, a pünkösdi ünnepek alkalmából úgy a magyar, mint az osztrák püspöki kar pástorlevelet bocsát ki, s a pápai nunczius látogatása összefüggésben áll a pástorlevelek tartalmának megállapításával.

A budavári merénylet.

Budapest, április 8.

Szeless, nincs.

A mai nap sem hozott a budavári merénylet dolgaiban meglepőbb fordulatot. Az oly buzgósággal keresett állítólagos merénylet, Szeless Adorján ma sem került meg és minden elmúló nappal kevesebb lesz a rendőrség reménye: hogy azt kére is kerítse.

Ma is csak Szeless ügyvédje: dr. Takács Zoltán szerepelt a most már bohózat-szerűtől való ügyben. Dr. Takács, kinek tegnapi tréfái azt a következményt vonták maguk után, hogy a főkapitányság fegyelmi feljelentést tett ellene az ügyvédi kamaránál, ma újabb tréfákat eszelt ki a rendőrség megbosszantására és figyelmének elterelésére.

Igy a vasutak pályaudvarain megjelent néhány társával és úgy tett, mintha Szeless elutaztatná. A vonat elindítása előtt titokzatosan odasugott valamely ismerősének: — Elutazott!

Bárdy Ernő ekkor elmondotta tervezetéseit. Hogy még igen sokat kell tanulnia és tapasztalnia mielőtt nagy munkáját megirhatná. Jó volna ha egy nagy kórházban, nevezetesen egy többoldyában tethetne észleleteket. De alapos reménye van, hogy már a jövő évben tanársegédi állást nyer a budapesti egyetemen.

„Milyen pompás is volna Budapestten lakni!” Mennyivel több szórakozásra nyílik ott alkalom! — veté közbe Katinka asszony, kinek ez a megjegyzése észrevehetőleg kellemetlenül érintette férjét.

„De addig is — folytatta Bárdy Ernő terveinek elbeszélését — terjeszttem tanaimat úgy, a hogy tudom. Lásd kicsikém, városunk orvosnövendékei, mikor hazalátogatnak, többször arra méltattak engem, hogy egyben-másban kikérk tanácsomat. Megismertem velük módszeremet, melyet ők az életbe is ki fognak vinni. Különösen sokra becsülöm közöttük Páli Kálmánt, a kire büszke vagyok, hogy követőmnnek vallja magát, s annyira érdeklődik elmeegógyászatomnak tanai iránt.”

Páli Kálmán tényleg igen hűséges tanítványa volt a szünidőben Bárdy Ernőnek. Nem volt nap, hogy föl ne kereste volna.

S ha Bárdy Ernő nem is volt otthon, ő akkor bemehetett a mester dolgozó szobájába vagy gyűjteménytárába. S Páli Kálmán tényleg oly sűrűn élt a Bárdy Ernő házában való szabad bejárat jogával, hogy sokak előtt feltűnt. Azt is mondogatták, hogy Páli Kálmánt nem annyira Bárdy Ernőnek nagy tudománya, mint inkább szép felesége vonzza a házhöz.

Brády Ernő azonban a magasba nézett,

Erre a jelenvolt rendőrök megrohanták a vonatot és átkutatták a kocsiakat, persze eredménytelenül.

Néhány felvonulást is rendezett a tulbuzgó fiatal ügyvéd a realtanoda- és Kossuth-Lajos-utczákban a czélből, hogy az őt megfigyelő detektivekkel elhitesse, hogy ő Szeless elbujtatja, de a rendőrök már nem ültek fel neki.

Dr. Takács Zoltán e szereplésével elért azt, hogy a közönség előtt az egyébként rokonszenves ügyvéd magát neveltségessé teszi, miáltal úgy védenének, mint saját magának dolgan inkább ront, mint segít.

Egyébként a rendőrség is sok tekintetben inkorrektul jár el az ügyben. A hogy eddig vezették a vizsgálatot, azt mulatságosabban az operettekben sem csinálják. Tegnapi és ma azzal tették a rendőrség böles intézkedéseit, hogy ama napilapok tudósítóinak lakásán kerestek Szeless, kik az ügyről eddig bő közleményeket irtak. Ezzel eléggé rászolgáltak a rendőrség gyanúsítására és megfigyelésére.

Mindez azonban nem változtat a tényen, hogy Szeless a mai nap folyamán sem került meg.

Zsarnay kapitány — ki Karácsonytól, átvette az ügy vezetését, — ma csak fiakereseket és cselédeket hallgatott ki, kik azonban a merényletre vonatkozólag semmi különösebb adattal szolgálni nem tudtak. Dr. Takács Zoltán tegnap a rendőrségnek bemutatót egy meghatalmazást Szeless Adorján részéről, melyben ez őt képviselével megbizta. Zsarnay ezt a meghatalmazást kifogásolta, mivel azt Szelessné irta alá férje helyett. Erre dr. Takács ma egy Szeless Adorján által személyesen aláírt, Szeless Adorjáné szül. Halassy Etelka és Halassy Juliska, mint tanuk láttamozásával ellátott ügyvédi meghatalmazást mutatott be Zsarnay rendőrkapi tányának, a mit ez törvényerejűnek és kifogástalannak elismert.

Annak, hogy miért denunziálta Tóth Ödön dr. Szeless Adorjánt, csak ma tudtuk meg az okát. Tóth Ödön dr. 1892. évben Beregvármegyében Bereg-Rákos községben volt körörvos, a hol iszákossga és izága magavisele miatt a falu lakossága botokkal verte ki a faluból. Itt történt Tóth Ödönnel, hogy Apokorovits Kálmán akkori segédjegyzőt, jelenleg beregszöllősi körjegyzőt részeg állapotában az utcán orozva megtámadta és megkéselte. A beregszöllősi törvényszék vád alá helyezte Tóth Ödönt s el is ítélte félévi börtönrre. A kuria az első bíróság ítéletét helybenhagyta. Tóth Ödön pertörles miatt felségnyomdványt adott be s hogy a büntetés elengedésére érdemeiket szerezzon, megragadta a kedvező alkalmat és Szeless Adorjánt bevádolta a rendőrségnél.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet egy évi működése.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet közgyűlésének kimagasló pontja volt, azon valóban tanulságos és nagy szakszerűséggel összeáll-

tott jelentés, melyet az egylet kiváló titkára: Szakáts Péter szerkesztett és adott elő. Igen sajnáljuk, hogy tér szűke miatt csak a következőket közölhetjük belőle:

Az idén mezőgazdánkat a passivitás jellemezte a közgazdasági életben. Sajátbajait sem igyekezett orvosolni.

A helyzet a múlt évben megváltozott, gazdánkat az eddigi passivitásból kiléptek és sürgették jogos kívánságaik megvalósítását. A törvényhozás, a kormány figyelve a mezőgazdasági felé fordult, mely megillető helyet kér a közgazdasági politika irányításában. És vajjon ez az egyszerre felébredés örvendetes jelenség-e? A passivitásból való kilépése a gazdának s az egész ország figyelmének a mezőgazdaságra irányulása más körülmények között a legörvendetesebb jelenség volna, de ily egyszerre való átalakulás fenyegető veszélyt, vagy már meglevő bajt mutat.

A fenyegető veszély a küszöbön álló gazdasági válság, a meglevő baj a gazdák nehéz helyzete. A elenség oka kevés szóban kifejezhető: drágai termelést is olcsón kénytelen eladni, Ezen mondott állapot ragadta ki a gazdát passiv helyzetéből és kényszerítette aktív részt venni bajai orvoslása körül. Ez hívta fel az ország figyelmét és úgy a törvényhozás, mint a kormányt arra indította hogy komolyan foglalkozzanak a mezőgazdaság ügyével. Hogy miként fogják orvosolni ezen súlyos bajokat, a jövő kérdése. De a közel jövőre, mert sok fontolgatásra nincs idő, gyorsan és mélyrehatóan kell cselekedni.

Az agrár mozgalmak oly jelensége az elmúlt évek, mely fordulópontot jelent mezőgazdaságunk történetében. Sokak előtt íjesztő rémkép az agrarizmus us. Ha az agrarizmus önző osztály érdeket jelentené, ha az az osztály, mely eddig mindig csak áldozott, követőleg lépne fel, ha súlyos helyzete közepette mások érdeke ellenében is jogait követelné, akkor sem csodálkozhatnánk. A féreg így élni akar, még az is visszafordul az ellen, a ki eltiporni akarja. A lét kérdése mezőgazdaságunkat kimentené túlkövetelési ellen is. És ha a szó rosszabb értelmében létezne nálunk agrár törekvés, nem tartanók üdvöznök; de következetesnek Oly termézetes volna, hogy egy országban, mely mezőgazdasági állam, melyet a mezőgazdaság tartott fenn, mindent a mezőgazdaság szem pontjából tekintünk. Azonban nálunk ily törekvés nincsen. Mint jelent nálunk az agrár mozgalom? Csak azt hogy a mezőgazdaság jogos kívánságai is méltányoltassanak és fenyegető válságból kivezető, segítő kéz nyújtassék feléje, mint önérvéből a gazdátársadalom megtenni nem tud, segítse benne a törvényhozás, a kormány. Ez nem követelés, ez oly jog, melyet minden osztály megkívánhat és meg kell kívánnia.

Áttérve a mezőgazdaságunk érdekében kifejtett politikai intézkedésekre, sok oly jelenség van, mely örömmel tölthet el. Ilyen alkotás, bár a megelőző 1893. év hozta létre de a múlt évben lépett életbe a XXIII. a mesterséges borok készítenek és azok forgalomba hozásának tilalmazásáról szóló törvény-cikk.

Legfontosabb törvényhozási működése volt a lefolyt évek a mezőgazdaságról és

feleségének nyakáról szeméit, melyek megmeredni látszottak.

„Meg van!” — kiáltott föl egyszer csak erősen Bárdy Ernő, s hangjában a fájdalomnak és örömnnek szokatlan vegyülése volt.

„Ne sirj kis feleségem . . . kigyógyítalak . . . látom, a nyakadban van a fertőző anyag, — de kivágom és aztán nem léssz többé beteg . . .”

A nőt rémület fogta el és sikoltani kezdett. De férje megragadta erős karjával, melyben kiduzzadtak az erek, s a diványára vonzolta. Ekkor a férj fölkapta az asztalon levő kést és nagy vágást ejtett vele feleségének hófehér nyakán, melyet rögtön pirosra festett a vér.

Mire a cseléd a sikoltás hallatára a szobába érkezett, Bárdy Ernő felesége már élettelenül feküdt a diványon.

Bárdy Ernő pedig önelégülten mondogatta magában: „korunk legveszedelmesebb betegségének, a csalfaságnak bizton ható gyógyítási módját fűdöttem fel.”

A cseléd a látványra rémülten futott ki a szobából s lármát ütött az utcán. S nem sokára megjelent a vizsgálóbíró csendőrköt és kíváncsi néptől kísérve.

„Itt gyilkosság történt!” — mondá a vizsgálóbíró.

„Operáció, uram, még pedig nagyon sikerült operáció — válaszolt Bárdy Ernő — a melynek bemutatásával fogom magamat rehabilitáltatni a budapesti egyetem orvosi karán.”

„Épen ennek nevében hívjuk meg az orvos urat, hogy az egyetemen előadásokat tartson!” — mondá a helyzetet rögtön átlátó vizsgálóbíró.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. április 9.

A fölfedező.

Irtá: RENCZ JÁNOS.

Dr. Bárdy Ernő, fiatal orvos, a legmiveltebb elmék s egyszerűságnak a legerősebb gondolkodó fők egyike volt, a ki az orvosi tudománytól legtávolabb eső ismereteit és tapasztalatait is képes volt szaktanulmányának mélyítésére beolvasztani.

Filozófiai, lélektani, esztetikai, irodalmi és történeti tanulmányainak természetesen a lelki betegségek vizsgálásánál és gyógyításánál nyílt legnagyobb tere. S így nem csoda, ha Bárdy Ernő legtöbb kedvvel foglalkozott a lelki betegségeknek tanulmányozásával és gyógyításával.

Bárdy Ernő azonban sokkal önállóbb és erősebb gondolkodó volt, semhogy a régi rendszert követte volna bármiben is, a mit mélyebben tanulmányozott. Mindenben újutat tört, vagy legalább is eredetiséget tanusított.

A lelki betegségek gyógyításáról megépen külön módszert állított fel magának, a melynek részletes kifejtése volt Bárdy Ernőnek nappali álma s éjjeli álmatlansága; s a melyről oly lelkesedéssel, annyi könnyedséggel és világossággal tudott beszélni, hogy még az orvosi tudományban teljesen laikusok is meghallgathatták, s meg is hallgatták.

S különösen abban mutatkozott Bárdy Ernő elmeegógyászatiának eredetisége, hogy

mezőrendőrségről szóló törvény megalkotása és életbe lépése.

Nem zárkoztunk el azonban annak kijelentésétől sem, hogy ezen rég óhajtott törvény sok olyan elméleti intézkedést tartalmaz, a melyek a gyakorlatban épen nem, vagy csak igen nehezen lesznek kivihetők; miért ez már is javításra vár.

Örömmel említhetjük fel, hogy földművelésügyi kormányunk idei költségvetésében 604.682 frt kiadásra többet irányzott elő a mezőgazdaság emelésének érdekében, mint a mennyi előbb volt.

A legnagyobb faszum az, hogy a gabonáraak alakulására az európai termelés befolyással nincs, mert az csak a tengeren túli nyestertermelő államok óriási fölőleségétől függ. Éppen Oroszországra nézve semmikép sem állhat meg a tétel, mert tudjuk, hogy Oroszország óriási gabonafölösleggel rendelkezik már ma is, melyek részére keresi magának a biztos piacot. De tudjuk azt is, hogy Oroszország gabonatermelő képessége ma még nincs kimerítve; óriási műveletlen területek csak az ekét várják, hogy a legszebb aranykaszát rengegre rajtuk a szellő. Ehhez járul a kormány által felállított elevatorokban az adó és más közjáratok fejében átvett és felhalmozott gabonakészlet, melynek a kényesült piacra a belforgalomban is csökkenette az árakat, mint azt pétervári konsulunk legutóbbi jelentése kifejti, úgy, hogy belátatlan a következménye az orosz gabona versenyének a prohibítióval jelzett 1 frt 50 kros vámtétel dacára is. Nyomasztó hatását máris kezdjük érezni; csak szeptember hónapban 17.000 mmásza árpa érkezett Beszarábiából Budapestre. Az egész mennyiséget sürgyáncok vásárolták meg 5 frt 65 kr-ért mm-ként. A mint halljunk, a termés igen szép tiszta, de apró szemű volt.

Okoskodhatna valaki úgy is, hogy ez nekünk nem sokat ár. A mi kiváló szép, keresett sörárpánkkal nem versenyezhet. A mi búzánk is kiváló minőségű: oly acélos buza, mint a miénk, sehol sem terem. És van-e ára? Nem sokat jelentő tényező-e az alacsony árban Oroszország nagymennyiségű búzája? Nem járhatunk-e épen így az árpával is?

Igaz, hogy a verseny meg van, ez ellen vámszerződéssel sem lehet védekezni. Legelőbb nem úgy, hogy a világpiacra ne jelenjen meg. De azt már lehet védeni, hogy a belforgalomban még inkább ne nyomja az árakat és főleg, hogy a transzít-árak ne veszélyeztessék gazdáink érdekeit és ne adjanak alkalmat visszaélésekre.

Fel kell még sorolnunk az erdélyi dézmakártalanítási ügyet, melyet gazdasági egyetemen szorgalmazott és vezetett sikerre, melyről azonban más helyt szólnunk bővebben.

Fő terményünk még országsterre a buza, a melynek sikerültéhez van még mindig a gazda boldogulása fűtve, nem valami kitűnő termésrel fizetett.

Ha most főpiaczi cikkünk értékesítése árait tekintjük, igazán szomorú az elmúlt év képe és egyik fő tényezője, hogy a magyar gazda válság felé jut. Nincs is kilátásunk a közel jövőben jobb árakra, mert nem Magyarország, nem is Európa határozza meg az árakat, hanem az egész világ nagy buza termő területe foly rá. Ez pedig nem fog, hanem szaporodik. Ez ellen még védmókkal sem küzdhetünk. Nagy elkeseredést okoznak az oláh és orosz vámszerződések, elkeseredett harczra adott alkalmat és örlési engedély és vámvisszatérítés, de nem tartjuk csupán ezek okaiul az alacsony buzáárakat. Tagadhatatlan, hogy a két vámszerződéssel sokat áldozott fel mezőgazdaságunk érdekei-ből. De máséknál, a míg a világpiacra extensíve gazdasággal bíró országok, olcsó termeléssel öntik a búzát, addig a helyzet alig-ha változik.

Hazarészünknek, mostani legjelentősebb terménye a lóhermag szintén gyenge közepesen sikerült. Előbb a szárazság, később az új csapásként jelentkezett mindenkit meglepet ellenség: az apion tették tönkre a szép kilátásokat. Sok helyen alig adott holdankint 80 klos hozamat, de előfordult 30 klos hozam is.

Bor kevés termelt. Számításon kívül hagyva a filoxera által elpusztított helyeket mi közé számíthatjuk bortermő vidékeink nagyrészét holdankénti átlag termés nagyon kevés.

Gyümölcs, kivéve a szilvát, mely dus termést hozott, nagyon kevés termelt és annak is legnagyobb része ferges volt.

Mezőgazdaságunk másik ágáról, az állattenyésztésről örvendetes eseményül jegyezhetjük fel, hogy a járvány nem pusztított, csak szorványosan imitt-amott bajlódta vele.

Lótenyésztésünk határozott fejlődést mutat; minősége javul; értékesítési ára kielégítő. Azonban nyugtalanságra ad okot a fogarasi ménes felosztásának ügye.

Szarvasmarhatenyésztésünk már kevésbé mutat oly örvendetes képet. Ugy minőség, mint mennyiség tekintetében nagyot csökkent. Szarvasmarhatenyésztésünket nagyban elő fogja mozdítani az elmúlt év folyamán keletkezett „Hungária” vajkiviteli részvénytársaság.

Juhtenyésztésünkről évről-évre rosszabb képet nyertünk. Melyreható intézkedés kell, hogy fellendüljön. A gyapjútermelés magában fenn nem tartja juhásztainkat. Juhkivitelünk csaknem egészen megszűnt, így a husjuk terjesztése is meggondolandó, mert mi ide-haza kevés juhust fogyasztunk, a tej használatát, csak mint turó történik, a jobb minőségű csemegecsajtok készítése nagyon lassan halad. Az ut, melyet a kolozsonostori tanintézet már oly rég megtört, még most is járatlan. Kevesen követik példáját, csak egy-két nagyobb gazdaság.

Sertésenyésztésünk ad még a legbiztosabb jövedelmet, Mongolicza sertéseink kevés igényűkkel, olcsó tartásukkal szép jövedelmet biztosítanak a tenyésztőknek.

Ha mostan főbb mezői terményeinknek eredményét tekintjük, a következő adatokhoz jutunk:

Lóhermagtermésünkről, a mi mondatni, már főtermésünktől képezi, fájdalom, pontos statisztikai adatokkal nem rendelkezünk, sem a bevetett terület, sem a nyert aratási eredmény fölül. Általában azonban gyenge közepesen mondhatjuk a nagy szárazság és Apion pusztítása miatt. Mindamelllett élénk hermag kereskedelemről szólhatunk Erdélyben, nagyon sok volt a külföldi kivétel. Árai is elég megfelelőek voltak. Bár a tavaszi nagyon magas árakat gazdáink nem érték el, de mindamelllett meg lehetnek elégedve. Egyesek 42—45 frton is adtak el lóhermagot, viszont mások 62—65 frtot értek el úgy, a mint a cséplőgépéből kijött a mag. Nem igen tévedünk, ha az átlagot 55—58 frtra tesszük.

Szállás takarmány-neműiek. Országosan rossz takarmánytermés volt, úgy, hogy takarmány-szükségteitől tartottak országsterre.

Tekintettel arra, hogy a gazdáknak ugy saját productumai értékesítésénél, mint szükségleteik beszerzésénél nem csekély közvetítési díjat kell fizetniük a közvetítő kereskedőknek, ezáltal vétehetik, hogy a Budapesti székely magyar mezőgazdákkal szerves összeköttetésben Kolozsvárt egy fiók-szövetkezet állítsassék fel, melynek útján a tagok jobban értékesíthetnék egyrészt terményeiket, másrészt pedig a szükségleti cikkekhez is majdnem előállításán áron jutnának. Minthogy azonban a múlt év elején a még inkább az azt megelőzőt év végén a kolozsvári pénzpiacot nagy rázkódás érte, a mely magától a gazdaközönséget sem hagyta el érintetlenül, a bizalom annyira megrendült minden újabb alkotás iránt, a mely pénzbeli hozzájárulást

vagy kötelezettséget kívánt, hogy ezen fontos és eredményben nagy jelentőségű intézmény az érdeklődés hiánya, még jobban a gazdaközönség tartózkodása miatt, egyelőre létre nem jöhetett.

Fontos érdeke lévén a mezőgazdának a tűz- és jégkárr ellen terményeinek olcsó biztosítása, mert — sajnos — a gazda, helyzeténél fogva, vagyonát egy pillanatig sem mondhatja veszélytelennek és magának, ha az éghetőket tűz ellen, lábán lévő terményeit pedig legalább azon elemi csapás ellen módjában áll: a jégverés által netáni károsodás ellen nem biztosítja az e célra fennálló intézeteknél.

Fölötte nagy baj a gazdaközönségre, hogy dacára nagy értékű fekvő vagyonának, nincs abban a kellemes helyzetben, mint az iparos és kereskedő, hogy olcsó hitelt élvezhessen. Ez az oka annak, hogy terményeivel a kedvező áralakulásokat nemcsak, hogy a legtöbbszőr be nem várhatja, de néha kénytelen azt még a lábán eladni, olcsón, a hogy veszik, csakhogy pénzhez juthasson szükségsei fedezésére.

Ezen körülménytől indítva, fölirat intéztetett az államkormányhoz a végett, hogy kolozsvári pénzintézeteknél — hasonlóan a budapestiekhez — nagyobb mennyiségű állami pénz helyeztetnék el, hogy ebből hazarésznél gazdaközönség terményeire olcsó — legfőkébb 4 1/2%-os előleghez juthatna.

És ámbár méltánylatot a kérelem; de — sajnálatunkra — nem nyertethet kedvező megoldást azért, mert az állami pénzek csak rövid felmondásra helyeztetnek el, a mi vidéki pénzintézeteknél és gazdáknak adandó előleg mellett nem lehet, mert esetleg ép azokra volna a leghátrányosabb, a kik ezt igénybe vennék.

Hazarészünk gazdaközönségének egy régi, több mint 40 éves sérelme nyert a múlt év végén elintézt: az erdélyi urbíri dézmakárpótlás ügye.

Hogy ezen, az erdélyi volt földesuraknak régen vajdó jogos követelése kedvező elintéztet nyert, sőt nem csak, hanem hogy a kormány által kártalanítás előirányzott összegben felül még mintegy kélszáz ezer forinttal több fizetettik, ez egyedül az Erdélyi Gazdasági Egylet érdeme, a mely az utóbbi évek alatt nem szűnt meg ennek megoldására juttatása végett is folyton tevékenykedni, gyakran emlékiratokat intézve a kormányhoz. Legutóbb pedig a múlt év október havában, midőn a kártalanítási törvényjavaslat a képviselőház asztalán fektült, látva hogy az erdélyi volt földesurak jogos igényei csak részben való kielégítése czéloztak az által nem késett egy újabb memorandum fölterjesztésével meggyőzni az illetékes köröket a törvényjavaslat hiányáról, a melynek folyamánva volt annak kedvezőbb rectificálása és megalkotása.

A baromfienyésztésnek hazarészünkben való nagyobb föllendítésére — a melyből máris milliókat vesz be Magyarország — hatással volt az által, hogy egy erdélyrészi baromfienyésztési egylet alakításának szükségessége és létrehozása végett alapszabályokat dolgoztattott ki, a melyek felsőbb helyen jóváhagyatván, ezen egylet már közelebből megalakítható leend.

Tekintettel mezőgazdasági ügyünk valóságos helyzetére és arra, hogy az eddigi termelvények a sok teher hordozására elegendő jövedelmet nem szolgáltatnak, figyelem fordított az ipari növények egyik-másikának termesztésére, a melyek közül legközelebb és legjelentékenyebb jövedelmet adónak ígérkezik a kender.

Ezért tárgyalásba bocsátkozott egyetünk a kender bevétele végett a magyar kender- és lenipar részvénytársasággal s ezen ügy oda fejlesztetett, hogy már a folyó évben — bár csak kísérletileg, de nagyobb arányban — a kendertermelés kezdetét vesszi és Maros-Ludasa valószínűleg még ebdogan éltek ottan, míg a halál el nem választotta őket; és ekkor White Jane az egyedüliséget és függetlenséget megunta és ő, a ki egykor felfogadta, hogy sohasem fogja a szolgaság kenyerét enni, soha sem fog senkit gazdájának, vagy urújének nevezni, megváltoztatta gondolkodását és szolgálatba ment, hogy társaságban lehessen.

Erélyes, munkás leány volt és jó cseléd vált belőle, oly jó, hogy miután egy közép-ostályú családjával Dornshireba jött, kiknek a szolgálatból ezeltől egy évvel eljött, jó tulajdonságainak a hírért a mérszárostól meghallva, Marrablené második szobaleánynak megfogadta.

Magda vouzódott hozzá, mint a legcsekélyebbhez a cseléd-társai között; és Magda ő tőle tanult meg mindent, a mit Londonról tudott, annak a lehetőségét is, hogy egy szorgalmas leány a keze munkájával fentartathatja magát.

A töltés csinálása nehéz? — kérde tőle Magda.

Nem; nagyon könnyen meglehet tanulni.

Olyanokat is felvettek, a kik semmit sem értettek hozzá mielőtt oda mentek. White Jane egy kis czedulát adott Magdának egy olyan emberhez címzve, a ki a gyárban tekintély volt, a ki a munkásokat tetszése szerint felfogadta és elbocsátotta.

Vasárnap esténként együtt szoktunk volt sétálni, — mondá Jane — és azt gondolom, hogy ő kész lesz jó szolgálatot tenni annak a kit én ajánlok. Talán, ha maga megtetszik neki azt fogja kívánni, hogy menjén sétálni vele, de a felett határozni a maga dolga lesz. Ő egy becsületes, jó magaviseletű fiatal ember.

Magda keserűen mosolygott, de néma volt.

És most a szelíd tavaszi estén Marfarr-

ben az évben, de a jövőben egészen biztosan egy nagy kenderászat és kikészítő telep fog a részvénytársaság által berendeztetni.

Külön kell itten megemlékeznünk az egyetlet szerves kapcsolatban lévő állatkiallítás és állattenyésztési szakosztályról.

Miként ismeretes ezen szakosztályunk főhivatása, évről-évre állatkiallítások rendezése és sajnálkozásunknak kell kifejezést adni a felett, hogy ezen hivatását bár arra nagy áldozatokat hozva, buzgón törekedett, már két év óta nem teljesíthette és pedig 1893-ban az akkor uralgott kolera járvány miatt, a múlt 1894. évben pedig azért, mert július havában ismeretlen ok miatt támadt tüzvész a legértékesebb kiállítási épületeket a lóistállók és szarvasmarha állásokul szolgált más — szárny-épületeket elhamvasztotta.

Igy — a bár erőmegfeszítéssel és károsodása dacára készségesen hozni óhajtott anyagi áldozat mellett is — jól előkészített és nagy sikerűnek ígérkezett kiállítását meg nem tarthatta, mert az épületeknek felemelésére vállalkozó — az idő rövidsége és a mindenfelé szorgos építési munkák miatt nem jelentkezett.

Megemlékezzve egyetletünknek szorosan vett beletérő s itt első sorban szomorúan kell jelezünk, hogy a kérelmetlen halál múlt évben tagjaink közül többeket elragadtott. Elhunytak nevezetesen: Bánffy Miklós gr., a ki egyike volt egyetletünk azon magas kort elért oszlopos tagjainak, a kik ott állottak annak bölcsőjénél, s nagy alapítványakkal és önzetlen tevékenységükkel ezt felvirágoztatták; továbbá Cserényi Dániel, Lészay Gyula, Mara Károly és Rucska János mind régi érdemes tagjai egyetletünknek, Legyen emléküik áldott s nyugalomuk csendes.

Másrészt örömmel jelezhetjük, hogy újabbban belépett tagokkal egyetletünk tagjainak létszáma örvendetesen gyarapodott.

a) az alapítók közé léptek ugyanis 100-100 frt alapítvánnyal a következők: Gróf Eszterházy Gyula, Illés Albert, Zeyk Dániel főispán, Sebestyén Mihály curiai bíró, Gróf Zichy István, Bakó Ferencz, László László, Gróf Haller György, Simay Ferencz, Gróf Wass Jenő, Báró Rothenthal Henrik, Gróf Teleky Ádám, ifj. Gróf Thoroczky Miklós képviselő, Földváry László, Gróf Mikes Zsigmond, Meisner Sándor jószágigazgató, Báró Bánffy Kázmér, Gróf Teleki Mihály, Szentkirályi Gyula, Szóts Károly, Báró Wessellényi Miklós, Barcsai Tamás, Bély László.

b) az évdiás tagok közé pedig: Vuklu Stan, Gocs Sándor, Dr. Mihály József, Péter Béla, Sikó Kálmán, Filep István, Magyar Károly, Báró Szentkérésy Zsigmond, Neuschloss Pál, Tulogdi Soma, Rosenberger Ignác, a kik mindannyian melegen üdvözlöttek tagjaink sorában.

Széchenyi-ünnep Kolozsvárt.

Kolozsvár ápril 9.

A kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak társulata tegnap kegyeletesen ünnepelte meg hazánk nagy fia: gr. Széchenyi István halálának évfordulóját.

Az ünnepelt a társulat dalostálya „Nemzeti zászló” című dal eléneklésével nyitotta meg, mely után a társulat elnöke dr. Haller Károly, üdvözölve a szép számban egybegyűlt hallgatóságot, Kovács János, unit. gymn. tanárt kérte fel emlékbeszéd tartására. Kovács Széchenyi alkotásait felsorolva, rá mutatott a haza közgazdasági állapotára a Széchenyi működése előtti években.

Majd Kossuth és Széchenyi működését állítja egymással párhuzamba s buzdítja a fiatalságot, hogy munkában, erős akaratban, hazaszeretben ezek példáját kövessék.

Kovács János beszédét a társaság

megéljenze. Ezután a dalostály énekelte ismét egy hazafias dalt, Oberti karnagy vezetésével azzal a tinnepöl véget ért.

A műsor végeztével a társulati helyiség két termében 70 terítéktől társas vacsora volt, a melyen részt vettek a vendégek és a tagok. A vendégek között ott láttuk a következőket: Kovács János, tanár, Dorgó Albert közjegyző, Siposs Gábor ügyvéd, Kovács József jav. int. igazgató, Pap Ferencz gondnok, Benedek Ferencz, Kuszók István a „Tört. Lapok” szerkesztője, Darnai István. Jelen voltak a tekintélyesebb kereskedők köréből is nagyszámmal.

Az első felköszöntőt Haller Károly elnök tartotta: utalt arra, hogy ma 35 éve halt meg Széchenyi. A kereskedők társulata az egyedüli testület, mely emléket fentartja. A vendégekre emelt poharat, a kik megjelenséssel buzdítják, lelkesítik a tagokat a haladásra.

Tamási István dr. alelnök szép felköszöntőt mondott Kovács Jánosra.

A dalostály bordalt énekelte, mely után az alelnök Haller Károly drt. köszöntötte fel, ki Széchenyi példáját munkában és alkotásokban oly szépen követi Kolozsvárt.

Kovács János tanár a kereskedő ifjakat elvette. Elnök felköszöntötte az egyetlet pénzügyminiszterét, Pap Mihály pénztárnokot. Pap Mihály a sajtó jelenlévő képviselőjére emelt poharat.

Kuszók István a testület nemzeti eszméért való lelkesedésében, törekvésében azt az egészséges irányt látja, mely kereskedelmi tekintetben Magyarország függetlenségére törekszik, hogy a külföldi ipar termékeire minél kevesebb mértékben szoruljunk s a haza gazdag kincstárából, produktumaiból minél többet értékesíthessünk kifelé. Felköszönti az egyetlet alelnökét dr. Tamásy Istvánt.

Kiss Ernő a kereskedő ifjakat elvette.

A mulatság közben Gulai, Nádos Fodor társ. tagok az étlapot énekeltek, Dunky Béla szép szöveget énekelte, különösen a Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos mély hatást keltett.

Strachal szárnykürtön adott elé több darabot s felváltva a dalostály emelte az estély hangulatát sikerülten előadott énekek.

— n.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 9.

— A ki választani akar — fizesse meg az adóját. Nem tudjuk elég-szer figyelmeztetni olvasóinkat, hogy adóikat ápril tizenötödikéig ne mulasszák el befizetni. Jónak látjuk még újolag is felhívni az adókötező polgárokat figyelmét arra is, hogy csak is azokat fogják a választók névjegyzékébe a májusi összeírásnál felvenni, a kik a múlt, tehát 1894. évi adójukat eléig ápril hó 15-ig lefizették. Mivel a politikai viszonyok nagyon valószínűvé teszik, hogy ha talán a jelen évben nem is, de a jövő évben minden bizonynyal az új választások elrendelgetnek, különösen fontos, hogy elybarátaink a választói jegyzékbe felvétesenek.

— Ismét veszett kutya. A múlt alkalommal megírtuk volt, hogy a Pata-utczában egy veszett kutya összemart több gyermeket és egy asszonyt. Most már újabb esetről kell hirt adnunk. Ma reggel a muzeum-kert környékén járt egy dühös kutya és a felső-szén-, kőker-, külmonostor-utczák és azon a tájon lévő kutyákat összemarta, hogy nehogy kivessen

— Ennyivel meg leszek elégedve — válaszolt Magda. A szobát az anyám és a saját részemre veszem ki.

— Oh — mondá az asszony — anyja is van igen? Mivel keresi az élelmét?

Magda elpirult e kérdésre.

— Jelenleg semmivel — mondá; az egészsége nincsen rendben.

— De azt hiszem, hogy dolgozik valamit — kérde az asszony gyanakodó hangon. Maguk nem élnek a vagyonukból — mondá gunyosan.

Magda elmondta neki a nézetét a töltégyárra vonatkozólag és az által megnyugtatta, Midgeryné felvitte a meredek lépcsőkön az egy ablakos padlás-szobába, melyből a kémények felett a hármas állomású King's Cross felé lehetett látni. De e késői órában nem lehetett a távoli villanyos fény világosságának a fehérségénél egyebet látni, a mint a fehér füst s a fellegek között tündörlők.

Keskeny kis szobácska volt, egy régi vaságygal, két nádszékkal, egy rozoga szekrényvel és egy még sokkal rozogább asztallal ellátva. A szobában minden egyenetlen volt, a padozattól kezdve, mely az ajtótol az ablakig felfelé ment. Azonban a szoba tisztának látszott, a sárga szappannak az egészséges szaga volt rajta, miután a padozat meg volt surolva.

— Ez egy régi ház, — jegyzé meg Midgeryné mentegetőző hangon — és a régi házakon soha sem látszik meg a reájuk tett munka; de senki sem mondhatja rólam hogy én ezt a házat sem tartom tisztán.

Magda kivette az ő kis kopott erszényét, Marrablenének egy ócska portékáját, melyet az a jó lélek egy reggel egyébféle csekélységekkel neki adott, midőn a szekrényét rendezte.

(Folytatása köv.)

„Azonnal indulhatunk” — felelt Bárdy Ernő s vette sápadlécját s követte a vizsgálóbíró.

Még az nap a törvényszék is tudatta Bárdy Ernővel, hogy a pesti egyetemen a lelki betegségek tanárává s egyzersmind a tébolyda igazgatójává nevezetett ki.

És Bárdy Ernő szónokolva s lelkesedve hirdeti a tébolydában szerencsétlen sorosainak az asszonyi csalafaság gyógyítására felfedezett operációját.

Milyen szerencse rá nézve, hogy nem lehet felvilágosítani arról, hogy régi orvosi recept már az:

„Tue la femme.”

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

XVI.

Vadonban.

(Folytatás.) (48.)

A szürke ködben és esőben, vagy a fulasztó port a verőfényben; azt a különös homályos időt, midőn a napok minden különbség vagy változatosság nélkül az éjszákba merültek és a melyben az arcok is úgy összezavarodtak, hogy egyik arc sem volt élénkebben előtte, mint a másik. De anyai arcra, mely napközben, vagy éjnek idején felibe hajolt volna, több és ismerősebb lett volna előtte, mint a többiek — ilyen arcra nem emlékezett.

H I R D E T É S E K.

Sz. 137—1895.

főisp.

251. (1—2)

Pályázat.

A magyar-igeni főszolgabírói járás kötelékébe tartozó, Zalathna székhellyel, 800 frt fizetéssel és 150 frt lakbérrel járadalmazott **szolgabírói állomásra** pályázatot hirdetnek.

Hivatali kötelességét a m.-igeni és verespataki járások területén előforduló erdei kihágások, valamint a Zalathna, Trempoele és Valea Doszuluj községekben előforduló mindennemű, a közigazgatási hatóságok által elbírálandó kihágások ügyek önálló elintézése képezi; minél fogva az 1883. évi I-ső törvényekikben előírt képzettségen és a román nyelv ismeretén kívül különösen a jelzett kihágási ügyek elintézésében való teljes jártassága is okmányilag igazolandó.

A pályázati folyamodványok **folyó évi április hó 30-ig** hozzámadandók be.

Alsófehérvármegye főispánjától,

Nagy-Enyeden, 1895. április hó 6-án.

Zeyk Dániel,
főispán.

Szabó Kálmán műkertész

— elvállal —

táj- és diszkertek rendezését és gondozását.

Minden e szakmába vágó vállalatokat vidéken úgy, mint **helyben** pontosan teljesít.

Megkeresések Györgyalvi-utca 33. Kolozsvárt.

237. [3—3]

Idénycikkek:

Padló lakk-festék puha és kemény padlóra.
Padló zománcz-festék és **Parquet-viasz** minden színben és legolcsóbb árban.
Brunolein, mat-butorok áttisztításához és mindennemű **lakkok**.

Friss töltésű

ásvány-gyógyvizek és forrás-termények.

Husvétii bonbonierek, illatszerek, kölni- és rózsavíz, tojás-festékek és öntözők kaphatók:

BURGER FRIGYES gyógyáru- és illatszert üzletében,
Kolozsvár, főter. 243. (3—4)

Rosenzweig B. és Társa

vilanyos műszaki gyár nagyban, kicsinyben,
Budapest, VIII., József-körút 30—32.

Ajánlják magukat

kézi távirók, telefonok, villámhárítók, valamint villamos világítás berendezésére, a legmértékesebb árak és több évi kezesség mellett.

Ugyintén eladása és szétküldése az **összes elektro-technikai cikkeknek** legolcsóbb gyári árakon.

— Mindenemű javítások elfogadtatnak. —

Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.
107. (9—10)

UJDONSÁGOK

az 1895. tavaszi idényre
dús választékban megérkeztek.

Női- és gyermek felöltőkből feltűnő ujdonságok;

és pedig:

Capes, Gallorok, Jaquettek és Köpenyek.

Mérték utáni megrendelések, vidékre darabok választás végett pontosan eszközöltetnek.

200. (7—10)

BÁNYAI SÁMUEL ÉS FIA

női- és gyermek felöltő divat-üzletében.

PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL

Mi az a PURINAL?

a legújabb és legbiztosabb ruha-tisztító szer, mely a ruhákban levő összes tisztátalanságokat biztosan tünteti; — miért is a legjobban ajánlható mindazoknak, kiknek eddig ruhái tisztán tartása jelentékeny költséget okozott, mivel a

számtalan esetben lett kipróbálva és jósága mindenki által elismertetett. A

vásárlásánál, tekintve, hogy számtalan tisztító szer létezik, kérjük mindig czégtünkkel ellátott

-t kérni, s csakis ilyent elfogadni, mivel a ruhák tisztításánál csakis a Purinal nyújt biztos sikert.

Kapható minden előkelőbb üzlet és gyógyszerárakban.

Üvegje csak 25 kr.

Főszékhelyi raktár:

VOJTEV és WEISZ Aradon.

(gyógyáru üzlet)

Kolozsvárt kapható: Burger F., Barcsay M., Csiky I., Gergely Ferencz, Kónya Sándor. Somlyay László és Weisz József utraknál.
250. (1—30)

FIGYELMEZTETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy csakis oly palaczk sör tekinthető **eredeti töltésű Dréher-sörnek**, melynek czimkéje és dugója alatti **törvényileg bejegyzett védjeggyel** van ellátva.

DREHER ANTAL

kőbányai serfőzde erdélyrészi főraktára.

223. (5—9)

Alólírottak van szerencsége a n. é. közönségnek az **idei idény** alkalmából

kitűnő, legjobban leraktározott

SÖREIT

a legkedvezőbb feltételek és árak mellett

ajánlani.

Első erdélyi Habermann János utódai

féle gőzsörfőzöde,

Nagy-Szebenben.

248. (2—3)

Hódmezővásárhelyi Tetőcserép-raktár: kisebb mennyiségben, nagy-utcai raktárról waggon számra, közvetlen a gyárból, igen előnyös árakon.

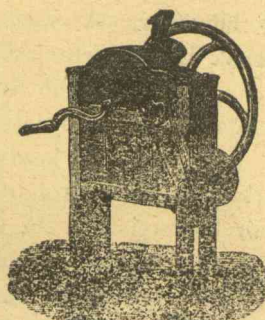
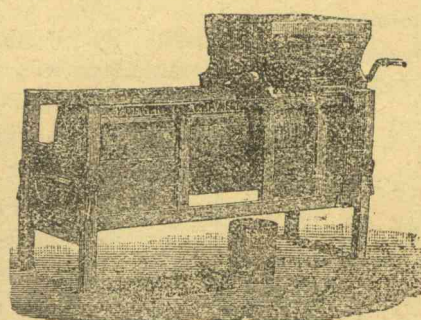
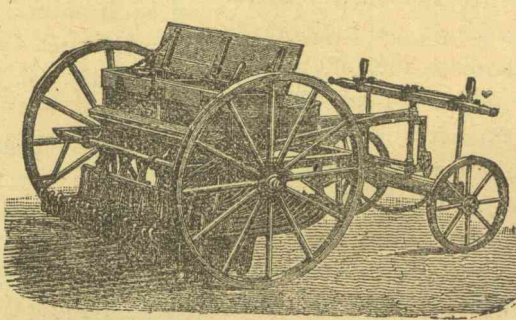
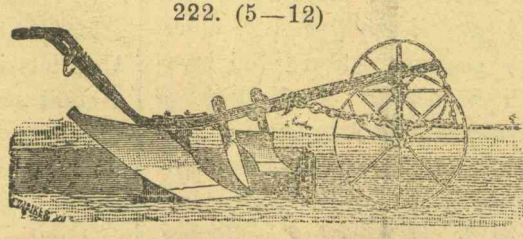
HIRSCHFELD KÁROLY

VAS-, SZERSZÁM-, LAKATOS ÁRÚ- ÉS KONYHA-ESZKÖZÖK KERESKEDÉSE,
Kolozsvárt, Széchenyi-tér 42. (az új vashíd előtt.)

Hofherr és Schrantz-féle gazdasági gépgyár
képviselősege és bizományi raktára.

Gazdasági gépekről terjedelmes árjegyzék ingyen és bérmentve.

222. (5—12)

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE,

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

172. (13—50)

A szövetséget elölja: I. Olcsó közvetítés gazdas. felszerelési és fogyasztási cikkek beszerzésénél. II. Mezei gazd. termények legelőnyösebb értékesítése. III. Hitelnyújtás a tagok részére.

Üzleti berendezés.

Sürgőnyezim: Mezőgazdák, Budapest.
Hiv. órá 1/2—1-ig és 2—5-ig.
Áruraktár címe: M. Á. V. nyugati pályaudvarán lévő közraktári vállalat XX. számú raktár.

Adriance, Platt & Co.

new-yorki gyáros

Kizárólagos képviselősege

arató- és kaszáló gépekre.

V. VERMOREL eredeti

„ECLAIR“

permetezőinek

„Kizárólagos képviselősege.“

Bizomány-osztály.

Hadsergeállítás. — Gabonaeladás. — Erőtakarmányok vétele. — Fedezeti tőzsdei kötések.

Áru-osztály.

Összes gazdasági cikkek a legkiválóbb minőségben.
Építkezési anyagok.
Gazdasági vasneműek.
Gyapjú és hizott marha bizományi értékesítése.

Vetőmag-osztály.

Mindennemű vetőmagvak megvétele és eladása. Eredeti külföldi magvak. Heremagvak bérrostálva.

Gazdasági gép-osztály.

M. k. államvas. gépgyára mezőgazdasági gépeinek szövetségi képviselősege.

Bánki-Csonka szabadalmazott

1, 2 és 4 lóerejű gazdasági

Petroleummotorok

képviselősege

Bergedorff vasgyár világhírű

„Alfa“ tesztelő

és egyéb tejjgazdasági gépeinek

„kizárólagos képviselősege.“

Üzlet áthelyezés!

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy

mű- és épület-lakatos üzletem
(Belmagyar-utczából)

folyó évi április hó 1-től a versenyképességhez mértén ujonnan berendezve, áthelyezem

Széchenyi-tér 20. sz. Berde-féle házba,

a hová b. pártfogásukat továbbra is kérve, maradtam teljes tisztelettel

Fekete Sándor,

lakatos m.

Elvállalok kovácsolt rácsok, vas-szerkezetek, vasajtók, biztonsági zárok, vas-szekerények és mindennemű mű- és épület-munkát jutányos árban.